

Targa süda teeb tema suu targaks. (Õp 16:23)

Tarkus on midagi enam kui teadmised või elukogemus. Piibli järgi algab tõeline tarkus Jumala tundmisest ja Tema austamisest. Õpetussõnade raamat ütleb: „Targa süda teeb tema suu targaks.“ See tähendab, et südames olev tarkus ei jää ainult inimese sisse, vaid väljendub ka sõnades ja tegudes. See, mis elab südames, tuleb esile meie igapäevases kõnes ja käitumises, kas lohutuse ja rahuna või siis hoopis tühisuse ja karmusena.

Tark süda ei ole uhke ega enesekeskne, vaid oskab kuulata ja näha elu Jumala valguses. Selline süda otsib head ja oskab seda jagada. Kui meie mõtted ja tunded on kantud usaldusest Jumala vastu, muutuvad ka meie sõnad ja teod elu loovaks jõuks. Need võivad julgustada nõrka, lohutada kurvastajat ja tuua rahu sinna, kus on rahutus. Tark süda aitab näha sedagi, mida meie silmad esmapilgul ei märka ning mõista olukordi sügavamalt.

Sügis ja uue kooliaasta algus tuletavad meile meelde, et õppimine ei piirdu ainult klassipingiga. Kogu elu on kasvamise ja õppimise tee, kus iga uus päev annab võimaluse midagi uut avastada, mitte ainult teadmisi omandada, vaid ka arusaamist, mis kujundab meie südamehoiakuid ja meie suhteid teistega. Meie süda vajab harimist, et selles kasvaks tänulikkus, hoolivus ja Jumala tarkus. See õpetab meid märkama, et Jumala loodud maailm on Tema and, mida tuleb hoida ja austada. Samuti aitab see vaadata oma sõnu ja tegusid kriitilise pilguga ning küsida endalt, kas need kannavad eneses elu või hoopis lammutavad.

Kui südames elab Jumala tarkus, siis muutub ka meie igapäevane elu palveks ja tunnistuseks. Iga sõna ja tegu võib kanda lootust ja headust sinna, kus on kurbus või pimedus. Palugem, et Issand kingiks meile südame, mis otsib Tema valgust, ja tarkuse, mis juhib meie samme ning teeb meie suu targaks. Kui meie elu kannab head vilja ja oleme üksteisele toeks, siis saab sellest tunnistus, et Jumala armastus on tugevam kui kõik, mis püüab elu lõhkuda.

Koguduse abiõpetaja Kaisa Kirikal

Rõõmsat, lootusrikast ja õnnistatud uut kooliaastat kõigile!

1. septembrit alustas Kaarli Kooli pere ühise piduliku aktus-palvusega. Mööda kiriku keskteed sisenesis käsikäes 1. klassi ja 12. klassi õpilased, kelle teed ääristasid tervituseks teiste klasside õpilased ning uute koolijätside auks tõusid ka kirikulised püsti. Üheskoos lauldi Eesti hünni.

Kogu koolipere – lapsed, õpetajaid ja vanemaid – tervitas kooli direktor Signe Aus. Tal oli suur rõõm kohtuda taas paljude imeliste inimestega ning jagada mõtteid alanud kooliaasta eel: „Mõtlesin, millal sa viimati tõeliselt imetlesid või siiralt imestasid? Mõtlesin hetkele, kui olid rõõmus, tänulik, ei kihutanud edasi järgmise sihtkohani. Oleme harjunud, et maailm muutub meie ümber kiiresti, harjunud enda ümber nägema ja kuulma uut ning kogema ootust, et peame selle kõigega kiiresti kohanema. Jumal on loonud selle hämmastavat imelise maailma, aga meil ei ole aega, et peatuda ja imestada. Meile on antud võimalus kogeda iga hetke kõigi oma meeltega, elada siin ja praegu, unistada ja oma unistuste poole püüelda, kui võtame selleks aega, kui oskame tähele panna ja imestada.

Ta meenutas, et käesoleva kooliaasta fookuses on inimene – suur saladus eelkõige iseendale. Inimese väärtus ei sõltu ainult välisest hinnangust, vaid sellest, et

Foto: Erik Peinar

oleme loodud Jumala näo järgi. „Iga inimese elu on tähenduslik. Püüame lähemale jõuda inimeseks olemise suurele saladusele.“

Käesoleva õppeaasta teema on „Muutus saab alguse minust“. „Te olete see, mille poole te püüdate,“ innustas direktor. „Muutus algab meie mõtetest, sõnadest ja tegudest. Me ei pea olema täiuslikud – piisab väikestest sammudest. Alati on võimalik valida järgmine samm. Nii muutute teie ise, teie klass, kogu Eestimaa.

Ja seda ei pea keegi tegema üksi – ka abi küsimine on muutuse algus.“

Peale Amelii esitatud laulu „Tere“ kogunes 1. klass altari ette ning lapsed said oma õpetajalt Martha–Liisalt aabitsa ja 9. klassi õpilastelt Piibli.

Õpilastele, kes alustavad põhikooli lõpu-aastat, anti koolimärk, et nad seda au ja uhkusega kannaksid. Sõrmused saavad nad hiljem. Õpetaja Jaak Aus õnnistas aktusel ka märgid: „Nagu meil on tavaks, saavad 9. klassi õpilased õppeaasta

alguses Kaarli Kooli sümboolikaga märgid. Märgid tuletavad teile meelde, mis on tähtis sellele koolile. Pärast kooli lõpetamist, tuletavad aga meelde kooliaega ja kõiki neid väärtuseid, mida olete koolist oma ellu kaasa võtnud, mida olete siin koolis tundnud ja kogenud. Kui te ühel päeval lõpetate kooli, jääb see märk meenutama aega Kaarli koolis ning kui teie lapsed või lapselapsed küsivad selle märgi kohta, saate meenutada taas seda aega siin. Kooli märk tuletab meelde, et olete ühe koolipere liikmed, kannate endas väärtusmaailma ja põhimõtteid, mida kool teile kaasa annab. Armas Jumal, aita neid, kes neid märke kannavad, tunda Sinu ligiolu ja hoidmist. Olgu need tunnistuseks ka lähedastele ja kaasteeliste, peegeldades kooli väärtusmaailma, mis on Kaarli Koolile omane.“

Seejärel tervitas koolipere õpetajate ühendkoor lauluga „Koduvana pühendus“ ning mudilaskoor looga „Laulupaik läks rändama“.

Koguduse õpetaja Jaak Aus soovis kõigile õnnistatud õppeaastat, et iga koolipäev oleks hoitud ja kantud Jumala peopesa kumeruses.

Ta meenutas ka vastutust, mida koolipidaja kannab selle nimel, et kool võiks hästi toimida. „Kui ei oleks imelisi lapsi ja lapsevanemaid, kes kooli edenemisse panustavad, ei saaks kooli üksi pidada,“ rõhutas ta. Samuti julgustas ta kõiki tulema kõnelema ja pakkuma ideid, kuidas koolielu edendada ja paremaks muuta, et koolis viibimine oleks rõõmus, õppetöö viljakas ning kasvamine toimiks usus, lootuses ja armastuses.

Kui Adele 1. klassist ja Ruuben 12. klassist helistasid koolikella, kuulutati õppeaasta avatuks. Aktus lõppes kooli laulu ja palvega.

Nagu palvetas Püha Franciscus:

*Issand, lase mind otsida:
mitte, et mind lohutataks, vaid, et mina lohutaksin,
mitte, et mind mõistetak, vaid, et mina mõistaksin,
mitte, et mind armastataks, vaid, et mina armastaksin.*

Rõõmsat, lootusrikast ja õnnistatud uut kooliaasta kõigile!

Infojuht Külli Saard

Kammerkoor Canorus

alustab hooaega **10. septembril**

Proovid toimuvad kolmapäeviti 17.30–20.00.

Ootame ka uusi lauljaid kõikidesse häälerühmadesse

Kontsertkoor

alustab hooaega **15. septembril**

Proovid toimuvad esmaspäeviti kell 18–21.

Ootame ka uusi lauljaid kõikidesse häälerühmadesse

Naiskoos

alustab hooaega **18. septembril** kell 17.30

Proovid toimuvad neljapäeviti kell 17.30–20.

Ootame uusi lauljaid eriti aldi häälerühmadesse.

Noortekoos

alustas hooaega **31. augustil**, järgmine proov 14. septembril.

Proovid toimuvad kaks korda kuus pühapäeviti kell 11–14.

Uued lauljad oodatud!

Proovid toimuvad koguduse maja saalis Toompuiestee 4

Foto: Marek Pärn

Valguse ja pärandi hoidmine – Kaarli kirikus käivad renoveerimistööd

Kaarli kirik, meie vaimne kodu Toompea nõlval, kannab endas sajandite pikkust ajalugu ja usku. Selle väärrika hoone hooldamine on meie ühine vastutus ja rõõm. Sel suvel on kirikus alanud kaks olulist tööetappi, mis aitavad säilitada ja uuendada meie pühakoda tulevastele põlvetele.

Kiriku akende restaureerimistööd on usaldatud Puidutohter OÜ meistritele, kelle töökoda asub Järvamaal. Nende käe all saavad vanad aknad uue elu – puhastatud, parandatud ja taas valmis valguse sisse laskmiseks. Tööde plaanitud lõpptähtaeg on 30. novembril, mil loodame näha kiriku aknaid säramas nii päikesevalguses kui ka meie kogukonna tänutundes.

Juulis teostas Geodeesia24 kiriku katusealuse ja tornide 3D mõõdistuse, mis annab täpse ülevaate kiriku katuse kandvatest konstruktsioonidest ning on aluseks tulevastele katuse renoveerimistöödele. Mõõdistuse käigus avanes haruldane võimalus näha kiriku varjatuid kihte – vanadel katusetaladel leidis omaaegsete meistrite jäädvustusi ja detaile, mis jutustavad vaikset lugu kiriku ehitamise ajast.

Need tööd ei ole pelgalt tehnilised protsessid – need on osa meie vaimsest hoolet, austusest mineviku vastu ja lootusest tulevikku. Iga taastatud aknaklaas ja iga mõõdetud talalaud on samm edasi selles suunas, et Kaarli kirik jääks kindlaks ja kauniks paigaks, kus usk ja kogukond saavad kohtuda.

Tööde teostamist toetab 90 % ulatuses Tallinna Linn.

Haldusjuht Marek Pärn

LOODUHOIUKUU 2025

1. SEPTEMBER – 4. OKTOOBER

“kuni meie peale valatakse Vaim ült. (...)”
Siis elab õigus kõrbes
ja õiglus võtab aset viljapuuaia.
Ja õigluse vilja on rahu,
õigluse tulemuseks püsiv rahulik elu
ning julgeolek.”
(Jesaja 32:15)

UUENDA OMA ANDMEID

elektroonselt koguduse kodulehel või koguduse kantseleis.

www.kaarlikogudus.ee/koguduse-liikmele/korrastame-andmeid/

Juba tavapäraselt olid Kaarli Kooli õpetajad augusti alguses palverännakul. Rännuteele jäid sellel aastal Lihula, Karuse, Paadrema, Varbla, Tõstamaa, Pootsi-Köpu ja Audru kirikud. Täname lahkeid vastuvõtjaid.

VÄIKE USUSÕNASTIK. Päike.

Vanas Testamendis on päike üks Jumala poolt loodud taeva-kehi, mida nimetatakse koos kuu ja tähtedega „valguste“ hulgas, mis pannakse taevalaotusele (1Ms 1:14-18). Muistses Idas oli päike jumal, keda seostati nii elu, viljakuse kui ka maailmakorra ja õiglusega (Mesopotaamia Shamash, Egiptuse Ra, Iraani Mithra). Vanas Testamendis ei ole päike jumal, vaid üks Jumala loodutest, kuigi tõenäoliselt pidasid ka vanad iisraellased teda taevas olevaks elusolendiks. Psalmis 104 räägitakse temast kui isikust siiski poeetilise kujundina (s-d 19 jj). Kogu raamatus on päikese lõputu näiv ringkäik maailma tühisuse sümboliks (Kg 1:5). Kristlikus traditsioonis on päike aga Kristuse sümbol. Selle aluseks on prohvet Malaki raamatu ettekuulutus „õiguse/õigluse“ päikese paistmahakkamisest (Ml 3:13), mida on tõlgendatud Jeesuse sünni ettekuulutusena ja Jeesuse sõnad „Mina olen maailma valgus“ (Jh 8:12). „Maailma valgus“ on kreeka kirjanduses poeetiline metafoor päikese kohta. Kuna ka Jumala kohta kasutatakse väljendit „valgus“ (1Jh 1:5), nimetatakse Kristust Nikaia usutunnistuses „valguseks Valgusest“, rõhutades sellega tema samaolemuslikkust Isaga. Valgus sobib hästi Jumala sümboliks, sest teda peeti antiikajal „kõige vähemateriaalsemaks aineks“, mida peeti kõikjalolevaks. Valgus on elu eeltingimus (Jumal kui elu andja) ja sobib hästi ka Jumala ilmutuse kirjeldamiseks – see muudab pimeduse valguseks, avab inimsilmadele neile seni varjatut. Jumala ja Kristuse valguse sümbolina antakse ristitule küünal, tuuakse küünal ülestõusmispühade öömissa ajal protsessioonis kirikusse ja ka küünlad altaril sümboliseerivad Jumala ligolekut.

Abiõpetaja Jaan Lahe

Spordipühapäeval palvetatakse sportlaste pärast

Pühapäeval 21. septembril palvetatakse spordikaplanite eestvõttel spordikogukondade eest üle maailma. Palves võib meeles hoida tipp-, noor- ja harrastussportlasi, treenereid, spordijuhte, spordiajakirjanikke ja kõiki, kes spordiga otseselt või kaudselt seotud. Lähemalt saab algatuse kohta lugeda ingliskeelselt kodulehelt Global Sports Sunday <https://globalsportssunday.com/>, eesti keeles saab spordikaplanite tegevuse kohta lugeda <https://spordikaplan.ee/> või kirjutada otse spordikaplanaadi eestvedajale Elina Kivinukile spordikaplan@spordikaplan.ee.

Õpetajad on uueks õppeaastaks häälestunud. Tehti mõttetööd ja plaane, kuulati huvitavaid ettekandeid meie oma pedagoogidelt, vahetati suvemuljeid, käidi saunas ning avastati ilusat Eesti loodust.

KIRIKUKOOL

alustab oma tegevusega jälle septembri lõpus.

Tundides käsitleme piiblitlugusid, lapse suhet Jumalaga ja teiste inimestega, kiriku ajalugu, moraali ja eetika küsimusi ning paljusid teisi teemasid vastavalt lapse vanusele läbi rühmatöö, vestluse ja mängu.

Ühiselt tähistame kirikuaasta pühasid.

Eelkõige on Kirikukool mõeldud luterliku kirikusse kuuluvate perekondade lastele, kuid tulla võivad ka kõik need, kes nende teemade vastu lihtsalt huvi tunnevad ning neid tähtsaks peavad.

Tegevus toimub tsükliõppena. Sama temaatika on teatud perioodi ajal käsitlemisel kõigis vanuserühmades eale sobiva metoodikaga.

Tunnid toimuvad nädalavahetustel – kaks korda kuus pühapäeviti kell 12 koguduse maja ruumides.

Kirikukooli ootame lapsi vanuses 3–15 aastat.

Ühine **KIRIKUKOOLI HOOAJA AVAMINE** toimub **21. septembril kell 10.**

Kaarli kirikus jumalateenistusel.

Esimene tund koguduse majas pühapäeval, **5. oktoobril kell 12.**

Vajalik eelnev registreerimine: info@kaarlikool.ee

Kirikukool on osalejatele tasuta, soovi korral saab teha vabatahtliku annetuse.

Septembris alustavad tööd

Kaarli Kooli HUVIRINGID,

kuhu ootame igas vanuses lapsi ja noori.

Vaata täpsemalt meie kodulehelt kaarlikool.ee

Kaarli Kool ootab

2026. aasta sügisel I klassi astuvaid lapsi **EELKOOLI!** Kaarli Kooli eelkooli eesmärgiks on anda lastele esmane turvaline kogemus koolielust, õppida ning avastada, saada uusi teadmisi ja kogemusi nii, et esimesse klassi minnek võiks olla eelkõige rõõm põneva koolitee algusest.

Eelkool alustab tundidega oktoobris.

Täpsem info meie kodulehel kaarlikool.ee

SEPTEMBER KIRIKUS

ENESE LÄBIKATSUMINE – Jumal paneb suurelistele vastu, aga alandlikele annab armu! 1Pt 5:5b

E 01. september kell 13:00 Missa

kell 18:00 Taizé palvus

T 02. september kell 17:30 Muusikaõhtu

Tiit Kiik – orel. Sissepääs vaba.

JEEJESUS – MEIE AITAJA – Rudjutud pilliroogu ei murra Ta katki ja hõõguvat tahti ei kustuta Ta ära. Js 42:3

P 07. september kell 10:00 Missa

E 08. september kell 13:00 Missa

kell 18:00 Taizé palvus

T 09. september kell 17:30 Muusikaõhtu

Toomas Bubert – viiul, Piret Aidulo – orel. Sissepääs vaba.

MEIE LIGIMENE – Kristus ütleb: „Mida te iganes olete teinud kellele tahes mu kõige pisematest vendadest, seda te olete teinud mulle.“ Mt 25:40

P 14. september kell 10:00 Missa

E 15. september kell 13:00 Missa

kell 18:00 Taizé palvus

T 16. september kell 17:30 Muusikaõhtu

Kirill Lissijenko – klaver, kavas Chopin. Sissepääs vaba.

TÄNULIKKUS – Kiida, mu hing, Issandat, ja ära unusta ainsatki

Tema heategu. Ps 103:2

P 21. september kell 10:00 Missa

E 22. september kell 13:00 Missa

kell 18:00 Taizé palvus

T 23. september kell 17:30 Muusikaõhtu

Ott Indermitte – bariton Piret Aidulo – orel. Sissepääs vaba.

JUMALA HOOLITSUS – Heitke kõik oma mure Tema peale, sest Tema peab hoolt teie eest. 1Pt 5:7

P 28. september kell 10:00 Missa

E 29. september kell 13:00 Missa

kell 18:00 Taizé palvus

T 30. september kell 17:30 Muusikaõhtu

Kristiina Hoidre – orel. Sissepääs vaba.

TEOLOOGIARING

neljapäeval, 18. septembril kell 18.15
koguduse majas.

Nikaia usutunnistus.

Tähistame 1700 aasta möödumist Nikaia kirikukogust.

Juhendab abiõpetaja
Jaan Lahe

Registreerime jaan.lahe@kaarlikogudus.ee

Osavõtutasu 3€.

Osaleda saab ka veebi vahendusel

PIIBLISEMINAR

kolmapäeval, 24. septembril kell 18.15
koguduse majas.

Alustame Jeesuse tähendamissõnade sarja.

Tekstiks on Mk 4:3–9 ja paralleelid.

LEERIKOOL

21. september – 7. detsember 2025

Info ja registreerimine:

www.kaarlikogudus.ee/kogudus/leerikool/

Diakooniatöö

Koraalikoos

4. september kell 13.

Toolivõimlemine

igal kolmapäeval kell 12.

Seenioride klubi

igal kolmapäeval kell 14

Ootame teid koguduse majas!

Kaarli kirikut ja koguduse tegevust
saab toetada helistades numbril

900 7755

Annetuse suurus on 5€

Annetuse toimumiseks palume helistamisel
lõpuni kuulata automaatvastaja teavitus.

Täname lahkeid annetajaid!

KOGUDUSE KANTSELEI

E 10–13

T, K, N 10–13 ja 14–16

R 10–13

Õpetaja Jaak Aus, abiõpetaja Jaan Lahe, abiõpetaja Kaisa Kirikal, diakonid: Saima Sellak-Martinson, Tiit Zeiger, Meelis Holsting. Kohtumine tuleb eelnevalt kokku leppida.

telefon: 5300 8086

e-post: info@kaarlikogudus.ee

kodulehekülg: www.kaarlikogudus.ee

Facebook: EELK Tallinna Toompea

Kaarli kogudus

pank: SEB EE171010022004706006

Swedbank EE392200221011214295

annetused remondi heaks:

Swedbank EE902200221040614950

annetused oreli hoolduse heaks:

Swedbank EE452200221057033689

annetused Kaarli Kooli toetuseks:

Swedbank EE332200221056298548